

генералъ Монтрезоръ за успѣшното му и смѣло нахлуване отъ Сливенъ за Котелъ. (Тази операция е била дѣйствително трудна, защото е станала прѣмо слѣдъ прѣвземането на Сливенъ, именно, когато великиятъ везиръ се готвѣлъ да съсипе Дибича чрѣзъ дивизиитѣ си въ Шуменъ прѣзъ Котелъ и отъ тамъ за Сливенъ).

Самъ Джокмъсъ се впуска въ подробности по рускитѣ операции край Сливенъ и заключава, че Сюлейманъ Паша, който билъ въ сношение съ великия везиръ въ Шуменъ, би могълъ да укрѣпи непристъпнитѣ проходи при Сотирия и Мараша (Магај) даже съ незначителни войски. „Чорбаджи Иванчо, продължава той, ми даде слѣдната скица на пж-тищата между Сливенъ и Котелъ, като прибави, че генералъ Монтрезоръ прѣкаралъ войскитѣ си едновременно прѣзъ Сотирия и Мараша (отъ Сливенъ за Котелъ): 1) Selimné, Neiko-Koï, Kazan; 2) Selimné, Shotüré, Vechera, Kazan; 3) Selimné, Maraj, Gorodech, Kazan ¹⁾.

„Възстанието на българитѣ въ Балкана бѣ едно отъ най-важнитѣ събития прѣзъ руската война. . . . „Смѣлата славянска (българска) раса нарича грѣковизантийцитѣ „зайци“ (tauchans, таушани) и ги счита годни не да се биятъ, но да ставатъ писари (grammaticos), бакали (bacals), шекерджии и т. н.“.

Съ постепенно изчезващитѣ слѣди отъ събитията въ Сливенъ прѣзъ годинитѣ 1829—1830 г., посѣщенията на западни тукъ пжтешественици намаляватъ. За Сливенъ се срѣщатъ данни почти у всички трудове за Турция отъ къмъ срѣдата на XIX-я вѣкъ, но почти всички тия трудове сж копирани единъ отъ другъ и сж съвсѣмъ посрѣдствени. Двѣ нови събития раздвижватъ западъ и Балканитѣ: Кримската война и българскитѣ възстания. Но може да се каже, че до 1870 год., Сливенъ е билъ прѣдметъ само на бѣгли забѣлѣжки въ енциклопедични и историко-географически словари.

¹⁾ Продължението на Марашкия боазъ прѣзъ Исуплий (Isinplu), Sadova, Paras-koï, Kazan — не е ясно прѣддено въ скицата. Джокмъсъ чувалъ, че отъ Търново за Ямболъ имало два пжтя: единиятъ прѣзъ Келифер (Килифарево, а не Калоферъ), Хаинъ-Боазъ, Н.-Загора, Ямболъ; другиятъ прѣзъ Елена (Illienə) и Ferdej (?).